Sv. Ján Gonzáles

12. júna 2022 ✣ ***Svätec týždňa***

Životopisné údaje

V meste San Facundo (dnes Sahagún), v španielskom kráľovstve León žil Ján González a jeho manželka Sancia Martinez, ktorí patrili k slávnemu rodu Castrillovcov. Bohatí a zbožní manželia dlho túžili, aby ich dobrotivý Boh dietkami obdaroval. A Boh vyslyšal ich skrúšenú modlitbu a daroval im syna, ktorý roku 1419 (podľa iných prameňov až okolo roku 1430 – presný dátum narodenia svätca nie je známy) pri sv. krste dostal otcovo meno Ján. Neskôr im požehnal Boh ešte troch synov a tri dcéry.

Rodičia už v útlom veku dali Jána do školy k benediktínom, a tam bol tak vo vedách, ako aj v nábožnosti znamenito vychovávaný. Ján bol veľmi živý chlapec a pritom aj nábožný; mal obľubu v modlitbe a pôstoch; bol mravný a na svoj mladý vek veľmi rozvážny; miloval samotu a stránil sa všetkých zábav. Keď to videl otec, odovzdal ho pod opateru biskupovi Alfonsovi v Burgose, aby z neho kňaza vychoval.

Ján žil pri biskupovi Alfonsovi veľmi zbožne a chystal sa na duchovný stav, túžiac po dokonalosti. Hrúžil sa do modlitby a hlboké sv. rozjímania o Bohu a o večnosti; tak nahliadal stále viac, čo je potrebné, aby sa mohol stať opravdivým učeníkom Ježiša Krista. Poznal, že má chyby a slabý, že je pripútaný ešte veľmi k svetu a že preto nie je schopný vyššej dokonalosti. Dôchodky, ktoré z fár od otca užíval, sa mu zdali odrazu neslušné, ba až hriešne a nechcel ich viac užívať, aby svoje svedomie neobťažoval. Prosil preto biskupa, aby tieto úrady, z ktorých si povinnosti neplnil, mohol do jeho rúk vložiť. A biskup vyhovel jeho žiadosti. A keď ho za kňaza vysvätil, prosil Ján, aby smel ako chudobný kaplán pri kostole sv. Agáty úradovať. Tu slúžieval každý deň sv. omšu a začal s veľkým prospechom slovo Božie kázať. Zapieral seba samého, najväčšiu radosť a obľubu mal v samote, modlitbe a pôstoch, v čítaní sv. Písma a iných spásonosných kníh.

Keď poznal, že v bohosloveckých vedách nie je ešte dokonale zbehlý, išiel roku 1450 (1460?) na vyššie štúdium do Salamanky. Tam za štyri roky nadobudol také rozsiahle vedomostí, že nad všetkými spolužiakmi vynikal a pre svoju nábožnosť a cnostný život všetkými ľuďmi veľmi ctený bol. Keď dokončil svoje štúdium, vstúpil do kolégia u sv. Bartolomeja, ktoré ho ustanovilo za kaplána pri fare sv. Sebastiána.

Tu strávil deväť rokov usilovným kázaním a jeho kázne priniesli veľa dobrého ovocia. V tom čase tak veľmi ochorel, že sľúbil, ak vyzdravie, že sa úplne zriekne sveta a stane sa rehoľníkom. A divotvorným spôsobom bol aj uzdravený. Predal celý svoj majetok a utŕžené peniaze rozdal chudobným.

18. júna roku 1463 vstúpil do kláštora k pustovníkom sv. Augustína v Salamanke. Jeho horlivosť, ktorú v skúšobnej dobe prejavoval, bola dôkazom, že je už dokonalý v duchovnom živote. 28. augusta roku 1464, práve na deň sv . Augustína, zložil rehoľné sľuby. Bol vymenovaný za kazateľa a slovo Božie ohlasoval tak horlivo a s takou silou, hovorieval tak nenútene a dôrazne proti zlostiam ducha času, že zakrátko bolo v

Salamanke badať nápadné napravenie mravov.

Raz kázal v Albe a vojvoda Don Garcia, ktorý ho počúval, nahneval sa naňho pre jeho smelú reč tak veľmi, že mu nielen dohováral, ale aj smrťou vyhrážal.

«*Načo, môj pane*», odpovedal Ján, «*načo chodím na kazateľnicu? Či preto, aby som pravdu zvestoval, alebo preto, aby som lahodil a pochleboval? Kazateľ musí byť v srdci tak poriadny, aby kvôli pravde, či tá hriešnika karhá alebo cnosť chváli, aj smrť bol pripravený podstúpiť.*»

Keď sa Ján do Salamanky vracal, poslal vojvoda Garcia svojich sluhov, aby ho zabili. Keď ho dohonili, naľakali sa jeho pohľadu, padli na kolená a vyznali svoj úmysel. Vojvoda ochorel, oľutoval svoj krok a prosil svätého o odpustenie. Sv. Ján sa modlil za neho, a ten sa i uzdravil.

V spovednici bol neúnavný. S každým hriešnikom zaobchádzal láskavo, ale naliehal i prísne na neho, aby sa obrátil s celým srdcom k Bohu. Kto cudzí majetok nenavrátil, hriešnych spoločností sa neodriekol, život po mnohom napomínaní nenapravil, tomu nedal rozhrešenie.

Kaplnka sv. Jána v Burgoskej katedrále

zdroj: wikimedia commons

Sv. omšu Ján nikdy neslúžil, kým sa nevyspovedal. Keď sa nad tým jeho bratia pohoršovali, povedal: «*Uzná vam, bratia, svoju chybu a prosím vás o odpustenie, ale ja za to nemôžem. Pretože som hriešnik, neviem, či som hoden nenávisti alebo lásky. A aby som sa stal hodný lásky, usilujem sa zo všetkých síl a prijímam tak často sviatosť pokánia. Veď neviem, v ktorý deň alebo hodinu môj Pán príde, aby odo mňa počet žiadal. Vidím mnohých, ktorí náhle umierajú, niektorých, ktorí v chorobe o zmysly prichádzajú, a preto sa usilujem, aby som v tom čase nájdený bol pripravený k skladaniu účtov. Často sa teda spovedám, lebo každú hodinu hreším.*»

Od polnoci až do rána sa modlieval a k sv. omši chystal, ktorú po spovedi každý deň slúžieval a to s takou pobožnosťou, až mu slzy zalievali tvár a duša vo vytržení sa Spasiteľom zaoberala. Preto i slúžil dlhšie ako bývalo bežné.

I napomenul ho prior: «*Prečo konáš tak nemúdro? Či nevidíš, ako trápiš miništranta? Prečo sa neriadiš pri sv. omši podľa druhých kňazov?*» A Ján vyjavil priorovi pod pečaťou mlčanlivosti, prečo tak dlho sv. omšu slúžieva a ten potom napomenul bratov, aby sa nad tým viac nepohoršovali. Neskôr tú príčinu zjavil z poslušnosti, že sa mu umučený Spasiteľ zjavuje a že on do rozjímania Jeho bolesti býva pohrúžený.

Roku 1471 bol ponížený Ján jednohlasne vyvolený za priora kláštora. Pod jeho riadením prekvital poriadok a nábožnosť medzi bratmi, ktorí nasledovali jeho skvelý príklad. V rozhovore býval dobrosrdečný, dvojzmyselnosť a pretvárku nenávidel. Vždy bol jasnej mysle, nikdy sa však nesmial. S apoštolskou horlivosťou pracoval na spasení duší blížnych až do smrti, ktorú, ako niektorí jeho životopisci dosvedčujú, horlivosťou proti neprávostiam si privolal.

V Salamanke žila veľmi nemravná osoba, ktorá mnohých mladých ľudí pokazila. Sv. Ján karhal jej pohoršujúci život a oslobodil od nej jedného šľachtického mladíka. Hriešnica zahorela pomstou proti horlivému kárateľovi, i povedala s diabolským úsmevom jednému zo svojich dôverníkov, že Ján nebude jej viac škodiť, lebo ten rok nepreží je. A veru o krátky čas upadol do stavu zimnice a lekári si nevedeli rady, tvrdiac, že je otrávený. S podivuhodnou trpezlivosťou znášal svoje bolesti, modlil sa za svojich nepriateľov; a 11. júna 1479 usnul v Pánu.

Boh oslávil svojho služobníka. Tvár jeho skvela sa po smrti podivuhodnou krásou, a ako za jeho života, diali sa aj po smrti na jeho príhovor zázraky. Roku 1690 ho pápež Alexander VIII. zaradil do počtu svätých a pápež Benedikt XIII. ustanovil jeho sviatok na 12. júna.

Vyobrazuje sa v rúchu mníšskom, ako prežehnáva dvoch pred sebou kľačiacich ozbrojených útočníkov.

Poučenie

Sv. Ján Gonzáles Sahagunský vyhľadával samotu, aby sa mohol pohrúžiť do rozjímania o umučení Spasiteľova a o márnostiach sveta, aby nasycoval ducha svojho a svoju lásku posvätil. Veď či je pre dušu človeka väčší poklad ako milosť Božia a dosiahnutie večného blahoslavenstva? A práve po tomto poklade sv. Ján túžil a pohŕdal svetom.

Nevedel v ktorý deň a v ktorú hodinu príde Pán, aby s ním zúčtoval jeho život. Preto rozjímal o smrti Spasiteľa, pripravoval sa na svoju smrť každodennou spoveďou. Kresťan, kto nepamätá na smrť, hreší. Všetko to dychtenie po svete, všetko baženie po rozkošiach, všetko zlé na svete má svoj pôvod v tom, že ľudia nepamätajú na nestálosť života a na smrť. Obraz smrti, obraz posledného boja, ktorý musíme všetci raz podstúpiť, je strašný. Čo si počne hriešnik, ak sa Boh vtedy od neho odvráti?

Dni človeka sa minú ako tôňa a niekedy sa znenazdania pretrhne nitka ľudského života. Kresťan, pamätaj na smrť každý deň, rovnako ako sv. Ján Gonzáles Sahagunský!

Modlitba

Ó Bože, nauč nás poznať krátkosť našich dní a posilňuj nás, aby sme tak, ako Tvoj sv. sluha Ján živí boli, akoby každý deň bol posledným nášho života; daj, aby sme žili v Tvojej láske a v nej i zomreli a spasenie večné dosiahli skrze Ježiša Krista, nášho Pána. Amen

URL adresa článku: http://christianitas.sk/sv-jan-gonzales-de-castrillo-knaz-a-mystik-zo-san-facunda-zvany-tiez-sv-jan-sahagunsky/